Dosar nr. 2-1511/2025
PIGD nr. 2-25160677-09-2-17112025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

06 aprilie 2026 or. Fălești

Judecătoria Bălți (sediul Fălești)
în următoarea componență,
președintele ședinței, judecător Lilia Trocin
grefier Mariana Lungu

în lipsa reprezentantului reclamantei, reprezentantului pârâtei, avocatului Bălănuță Ion și reprezentantului Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor și în lipsa pârâtei legal citată

examinând, în ședință publică, în procedură contencioasă, cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „PfB Legal Consulting" S.R.L. împotriva lui Cazacu Natalia privind încasarea datoriei în sumă de 7 831,76 lei (formată din 6 190,15 lei împrumut și 1 641,61 lei dobânda contractuală), cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 1 000 lei, taxa de stat în sumă de 363,23 lei și 200 lei taxa de timbru,-

c o n s t a t ă:

I. Argumentele participanților la proces:

1. La data de 17 noiembrie 2025, în Judecătoria Bălți, sediul Fălești a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „PfB Legal Consulting" S.R.L. împotriva lui Cazacu Natalia privind încasarea datoriei în sumă de 7 831,76 lei (formată din 6 190,15 lei împrumut și 1 641,61 lei dobânda contractuală), cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 1 000 lei, taxa de stat în sumă de 363,23 lei și 200 lei taxa de timbru.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei a invocat că, la data de 29.12.2020 între B.C. „Moldova-Agroindbank" S.A. în calitate de creditor și Cazacu Natalia în calitate de debitor a fost încheiat contractul privind emiterea și utilizarea liber card nr. 7363.

Obiectul contractului îl constituie acordarea de către creditor a unui card de credit de tip „Liber Card", destinat achitării bunurilor și serviciilor procurate de debitor de la comercianții din rețeaua „Liber Card", cu o limită de credit în mărime de 3 000 lei, acordată pe o perioadă de 48 luni.

Potrivit condițiilor contractuale, în caz de nerambursare a ratei restante în termen de 59 zile, începând cu a 60-a zi, limita de credit se consideră anulată, iar soldul total al creditului devine restant. În această situație, debitorul datorează băncii o dobândă de întârziere în mărime de 36,5% anual (0,1 % pentru fiecare zi de întârziere).

Debitorul nu și-a executat integral și în termen obligația de plată prevăzută de contract, fapt pentru care la zi, se constată o datorie în favoarea creditorului în cuantum total de 7 831,76 lei, formată din: corpul creditului – 6 190,15 și dobânda contractuală – 1 641,61 lei.

Totodată, conform pct. 8.2 al contractului, „*debitorul asigură lunar, la data de 16 a fiecărei luni, prin alimentarea contului, disponibilitatea mijloacelor financiare în cont în scopul efectuării achitării sumei lunare spre rambursare…*".

În adresa debitorului a fost expediată o cerere de soluţionare prealabilă, prin care i-au fost comunicate pretenţiile „PfB Legal Consulting” S.R.L. şi posibilitatea achitării datoriei în termen de 15 zile calendaristice. Cererea respectivă a rămas fără răspuns şi fără satisfacere.

În ceea ce priveşte calitatea de reclamant „PfB Legal Consulting” S.R.L., precizează că, între B.C. ,,Moldova-Agroindbank” S.A. în calitate de cedent şi „PfB Legal Consulting” S.R.L. în calitate de cesionar a fost încheiat contractul de cesiune a creanţei nr. 8/02/24 cu anexele acestuia. Prin acest contract, cesionarul a preluat drepturile de creanţă rezultate din contractul de credit nebancar încheiat cu debitorul.

Conform pct. 2.2. al contractului de cesiune, odată cu cesiunea creanţei, asupra cesionarului trec garanţiile şi alte drepturi accesorii creanţelor care rezultă din contractele încheiate între cedent şi debitorii săi, inclusiv dreptul de a calcula pentru perioada de până la cesionarea creanţelor precum şi pentru perioada ulterioară cesionării, dobânzile de întârziere legale şi contractuale, penalităţile legale şi contractuale, comisioanele, precum şi dreptul de a urmări creanţele pe cale extrajudiciară, judiciară şi de executare.

3. În drept, acţiunea a fost întemeiată pe prevederile art. 774 alin. (1), art. 858 alin. (1), art. 947 alin. (1), art. 1763 alin. (1), art. 1764 alin. (1), art. 1765 Cod civil, art. 94 Cod de procedură civilă.

4. Prezenta cerere de chemare în judecată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu în procedura judecătorului Lilia Trocin la data de 17.11.2025 (f. d. 33).

5. Prin încheierea din 18.11.2025 a fost acceptată cererea spre examinare şi dispusă examinarea conform prevederilor art. 276^2 şi 276^3 Cod de procedură civilă, în procedura cererii cu valoare redusă, în procedură scrisă, fără citarea părţilor (f. d. 34).

6. La data de 19.11.2025, copia încheierii de acceptare a cererii cu o copie de pe cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate au fost expediate, cu aviz, în adresa pârâtei, care au fost recepţionate, avizul de recepţie semnat la data de 01.12.2025 (f. d. 36).

7. La data de 29 decembrie 2025, în Secţia de evidenţă şi documentare procesuală a Judecătoriei Bălţi (sediul Făleşti) a fost înregistrată referinţa la cererea de chemare în judecată a reprezentantului pârâtei, avocatul Bălănuţă Ion, care reprezintă interesele acesteia în baza mandatului cu seria MA nr. 215444 din 13.02.2025, unde s-a indicat că, pârâta parţial nu este de acord cu cererea de chemare în judecată motivând că, contractul de credit în speţă ar conţine clauze abuzive şi anume:

- clauzele inserate la pct. 5.1. din condiţii standard şi pct. 2.2. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă şi

- pct. 14.3. din condiţii generale şi pct. 6.1. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii de întârziere în mărime de 36,5% (0,01 % per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere.

Totodată cu referire la pretenţia privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică, consideră că suma de 1 000 lei solicitată de reclamant este una considerabilă în raport cu complexitatea cauzei civile şi astfel, consideră necesară şi solicită diminuarea acesteia la suma de 500 lei.

În rest, capătul de acţiune cu privire la cheltuielile de judecată, prin prisma prevederilor art. 94 Cod de procedură civilă, urmează a fi compensate proporţional părţii admise din pretenţii (f. d. 41-42).

8. Tot la data de 29 decembrie 2025, reprezentantul pârâtei Cazacu Natalia, avocatul Ion Bălănuță a depus cerere reconvenţională, prin care solicită constatarea caracterului abuziv şi declararea nulităţii absolute a pct. 5.1 din condiţiile standard şi pct. 2.2. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 32,85 % anual (0,09 % pe zi) pentru fiecare rată restantă, pct. 14.3 din condiţiile generale şi pct. 6.1 din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 36,5 % (0,01 % pe zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020.

În motivarea cererii reconvenţionale s-a invocat că, între Cazacu Natalia şi BC „MAIB" SA a fost încheiat contractul privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020.

Conform contractului, reclamantului i-a fost pus la dispoziţie un card de credit de tip „Liber Card" cu o limită de credit în mărime de 3000,00 lei, pe o perioadă de 48 luni.

Totodată, pentru utilizarea creditului, în cazul în care reclamantul nu a achitat ratele lunare conform planului de achitare sau anticipat, se aplică o dobândă flotantă în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă.

La fel, în cazul nerambursării ratei restante în termen de 59 zile, din a 60-a zi se va calcula o dobândă de întârziere de 36,5% (0,01% per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere.

Ulterior, creanţa ce rezultă din contractul în speţă a fost cesionată către pârâtul „PfB Legal Consulting" SRL, care a înaintat acţiunea iniţială privind încasarea datoriei.

Astfel, dat fiind faptul că reclamantul parţial nu este de acord cu acţiunea iniţială, înaintează prezenta acţiune or, admiterea acesteia va exclude admiterea unor pretenţii înaintate prin acţiunea iniţială.

Reiterează, că potrivit contractului privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020, obligaţiile de plată a dobânzii contractuale în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă rezultă din pct. 5.1. din condiţii standard şi pct. 2.2. din condiţii particulare şi a dobânzii de întârziere în mărime de 36,5% (0,01% per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, rezultă din pct. 14.3. din condiţii generale şi pct. 6.1. din condiţii particulare din contract.

Indică că este evident că, clauzele contractuale care prevăd plata dobânzii contractuale şi a dobânzii de întârziere nu au fost negociate, BC „MAIB" SA, folosind acelaşi tip de contract pentru o multitudine de clienţi, iar reclamantul având doar opţiunea de a accepta sau a refuza contractul. Or, după cum rezultă din materialele cauzei, „PfB Legal Consulting" SRL nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra faptul negocierii individuale a clauzelor contractuale dintre BC „MAIB" SA şi consumatorul Cazacu Natalia, iar simplul fapt că ultima a semnat contractul, nu serveşte temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat de fapt. Astfel, semnarea contractului, în aceiaşi zi când a fost înaintată cererea de acordare a creditului, fără negocierea reală a clauzelor contractuale (mărimea dobânzii, dobânzii de întârziere, etc), nu poate fi apreciată drept o negociere a contractului.

Reţine că, contractul privind emiterea şi utilizarea liber card în speţă a fost încheiat în baza unor forme standard, care au fost preformulate de către profesionistul BC „MAIB" SA, anticipat. Din acest considerent, consumatorul Cazacu Natalia a negociat numai valoarea şi obiectul actului juridic, însă nu şi condiţiile acestuia, având unica posibilitate de a accepta sau de a se abţine de la semnarea acestuia

Aici, remarcă că, în speță nu poate fi apreciat caracterul negociat al contractului de credit doar prin simpla semnare a contractului, deoarece, în cazul dat, părțile nu se află pe poziții de egalitate, nici în ce privește cunoștințele de specialitate, nici în ce privește puterea de negociere, BC „MAIB" SA fiind un profesionist care se ocupă cu acordarea de credite, iar Cazacu Natalia fiind o simplă persoană fizică care nu a avut posibilitatea să negocieze, în cunoștință de cauză, contractul, ci doar să-1 semneze sau nu.

Relevă că, consimțământul consumatorului Cazacu Natalia la încheierea contractului de credit în speță, a fost exprimat în contextul unei stări de constrângere financiară, stare de care profesionistul BC „MAIB" SA a profitat și i-a impus obligații excesive, aflându-se într-o poziție defavorabilă.

În aceiași ordine de idei, învederează că negocierea directă cu consumatorul Cazacu Natalia nu este echivalentă cu prezentarea pachetului de servicii de către creditor și cu obligația de informare, negocierea presupunând, ca partea, împrumutatul/debitorul, să aibă posibilitatea studierii și modificării clauzelor contractuale.

În concluzie, conchide că reclamantul nu a negociat și nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia și de a se familiariza cu condițiile contractuale, iar pe cale de consecință, consideră că clauzele prevăzute la pct. 5.1. din condiții standard și pct. 2.2. din condiții particulare în partea ce prevăd obligația de plată a dobânzii în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă și pct. 14.3. din condiții generale și pct. 6.1. din condiții particulare în partea ce prevăd obligația de plată a dobânzii de întârziere în mărime de 36,5% (0,01% per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea și utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020, sunt abuzive.

Învederează, că mărimea clauzei inserate la pct. 14.3. din condiții generale și pct. 6.1. din condiții particulare în partea ce prevăd obligația de plată a dobânzii de întârziere de 36,5% (0,01% per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus creditorului prin neachitarea în termen a creditului restant și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. Remarcă, că forța obligatorie a contractului este incontestabilă, însă contractul nu are putere de lege dacă contravine normelor imperative și bunelor moravuri.

În consecință, raportând argumentele faptice și juridice, la prevederile legale, conchide că în cauză urmează a fi declarată nulitatea absolută de protecție a pct. 5.1. din condiții standard și pct. 2.2. din condiții particulare în partea ce prevăd obligația de plată a dobânzii în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă și pct. 14.3. din condiții generale și pct. 6.1. din condiții particulare în partea ce prevăd obligația de plată a dobânzii de întârziere în mărime de 36,5% (0,01% per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea și utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020.

Mai indică că, dat fiind faptul că Comisia Națională a Pieței Financiare are atribuții de constatare a existenței clauzelor abuzive în contractele încheiate de către bănci cu consumatorii, consideră necesară atragerea acesteia în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Își întemeiază acțiunea reconvențională pe prevederile art. 328, 329, 332, 943, 1069, 1071, 1072 alin. (1), 1076 alin. (1), 1077 alin. (1) pct. 3) și 6), 1079 din Codul civil, art. 15 alin. (7) lit. a) și b) și (9) al Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, a Directivei nr.93/13/CEE a Consiliului privind clauzele abuzive în

contractele încheiate cu consumatorii din 05 aprilie 1993, a Directivei nr.2008/48/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori şi de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului şi art. 60, 94, 166, 167, 172, 173, 206 din Codul de procedură civilă (f. d. 43-47).

9. Prin încheierea instanţei din 14 ianuarie 2026, s-a dispus acceptarea spre examinare a cererii reconvenţionale odată cu cererea de chemare în judecată şi examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată formulată de reprezentantul către reprezentantul „PfB Legal Consulting" S.R.L. împotriva lui Cazacu Natalia privind încasarea datoriei şi încasarea cheltuielilor de judecată în ordine generală, fiind stabilită şedinţa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru data de 10 martie 2026, ora 09:00, cu citarea părţilor (f. d. 49).

10. La data de 27 februarie 2026, în Secţia de evidenţă şi documentare procesuală a Judecătoriei Bălţi (sediul Făleşti) a fost înregistrată referinţa reprezentantului reclamantei „PfB Legal Consulting" S.R.L., avocatului Vitalie Carmanschi, asupra acţiunii reconvenţionale, indicând *inter alia* că, analizând cererea reconvenţională înaintată, o consideră ca fiind neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă.

Indică că, după cum rezultă din conţinutul cererii de chemare în judecată şi anexele acesteia, la 29 decembrie 2020 între BC "Moldova-Agroindbank„ S.A. în calitate de Bancă şi Cazacu Natalia în calitate de debitor/deţinător a fost semnat contractul privind emiterea şi utilizarea Liber Card nr.7363.

Potrivit pct.2.1. al contractului, „creditorul va pune la dispoziţia debitorului sumele aferente creditului, destinat pentru achitarea bunurilor/serviciilor achiziţionate de către debitor de la comercianţii din reţeaua „Liber Card" în conformitate cu prevederile contractului specificate eventual în condiţii particulare".

Iar potrivit pct. 2.2. al aceluiaşi contract, „creditul se acordă sub forma unui descoperit de cont la Liber Card, emis conform contractului privind emiterea şi utilizarea cardurilor de către persoanele fizice şi a regulilor aferente acestuia".

Potrivit pct.1.1. al condiţiilor particulare, „la card se stabileşte limită la credit în mărime de 3.000,00 MD".

De asemenea, potrivit pct. 7,2. al condiţiilor generale, „pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului, limita la credit poate fi majorată în următoarele cazuri:

7.2.2. De către Bancă - în mod unilateral, fără încheierea unui acord adiţional la contract, cu informarea debitorului, cu cel puţin 2 luni până la data majorării limitei la credit, în modul prevăzut de prezentul contract, dacă debitorul deţine istorie creditare pozitivă şi este îndeplinită cel puţin una din următoarele condiţii...".

În continuare, potrivit pct. 2.1. al condiţiilor particulare, „pentru utilizarea creditului, cu condiţia achitării ratelor lunare conform planului de achitare sau anticipat, se aplică o dobândă, stabilită în mărime de 0% anual".

Iar potrivit pct. 2.2. al condiţiilor particulare, „pentru utilizarea creditului, în cazul în care debitorul nu a achitat ratele lunare conform planului de achitare sau anticipat, se aplică o dobândă flotantă, stabilită iniţial în mărime de 32,85 anual (0,09% per zi) pentru fiecare rată restantă."

Totodată, conform pct. 8.2. al contractului, „debitorul asigură lunar, la data de 16 a fiecărei luni, prin alimentarea contului, disponibilitatea mijloacelor financiare în cont în scopul efectuării achitării sumei lunare spre rambursare".

Debitorul nu a restituit integral şi în termen creditul acordat şi plăţile aferente acestuia, circumstanţe în care, la zi se atestă o datorie în favoarea creditorului în mărime de 7 831,76 lei.

Revenind la conţinutul acţiunii reconvenţionale, precizează faptul că, pentru a se aprecia legalitatea clauzelor contractuale este necesar de a determina la caz, natura juridică a actului juridic semnat de părţi, la caz, a contractului privind emiterea şi utilizarea Liber Card nr.7363. Or, în opinia noastră, prezentul contract nu este un contract de credit bancar în esenţă, fiind un contract civil nenumit, cu unele trăsături specifice unui contract de credit.

Spre deosebire de un contract de credit bancar/nebancar, la caz, creditorul/banca îşi asuma obligaţia doar de a pune la dispoziţia debitorului/clientului o sumă de bani stabilită în contract, iar ultimul având dreptul de a beneficia sau nu de această sumă de bani, la propria discreţie.

Acest fapt rezultă expres din pct.2.1. al contractului, ,,creditorul va pune la dispoziţia debitorului sumele aferente creditului, destinat pentru achitarea bunurilor/serviciilor achiziţionate de către debitor de la comercianţii din reţeaua ,,Liber Card" în conformitate cu prevederile contractului şi specificate eventual în condiţii particulare".

Acest fapt presupune că, Natalia Cazacu a avut libertatea de a nu beneficia de mijloacele financiare ale băncii, în situaţia în care, nu este de acord cu clauzele şi condiţiile stabilite prin contractul semnat.

Însă, în situaţia în care opţiunea sa a fost de a utiliza suma pusă la dispoziţie de către debitor, acest fapt exclude oricare pretenţii din partea acesteia referitor la faptul că, clauzele nu ar fi fost negociate între părţi şi ar dezavantaja-o considerabil. Or, contractul de fapt considerându-se încheiat doar prin acţiunile concludente ale acesteia, contractul semnat fiind în esenţă un antecontract, care intră în vigoare la momentul când debitorul decide să intre în posesia mijloacelor financiare ale băncii.

Atrage atenţia instanţei de judecată la pct. 2.1. al condiţiilor particulare, ,,pentru utilizarea creditului, cu condiţia achitării ratelor lunare conform planului de achitare sau anticipat, se aplică o dobândă, stabilită în mărime de 0% anual".

În cazul contractelor de credit bancare clasice, creditorul (instituţia bancară) nu poate acorda credite cu titlu gratuit, ca şi în cazul contractelor de împrumut semnate între persoanele fizice, circumstanţe în care, actul juridic litigios nu poate fi considerat ca fiind unul de credit bancar şi analizat de către instanţa de judecată, prin prisma trăsăturilor unui asemenea contract civil.

Tot în context, reclamanta reconvenţională insistă la faptul că, stabilirea unei dobânzi contractuale în mărime de 32,85% anual reprezintă o dobândă considerabilă şi exagerată, însă, dobânda contractuală de facto a fost stabilită iniţial în mărime de 0% anual cu condiţia restituirii în termen ale mijloacelor financiare ale băncii.

Respectiv, doar atunci când debitorul nu respectă această obligaţie, intervine clauza de achitare a dobânzii contractuale în mărime de 32,85% anual, ceea ce presupune că, debitorul în mod conştient a admis survenirea condiţiilor de achitare a dobânzii contractuale.

Consideră neîntemeiate argumentele indicate în acţiunea reconvenţională, având ca scop doar eliberarea debitorul de răspundere civilă, în urma neexercitării obligaţiilor asumate de către debitorul Cazacu Natalia (f. d. 53-55);

11. La data de 10 martie 2026, în Secţia de Evidenţă şi Documentare Procesuală a Judecătoriei Bălţi (sediul Făleşti) a fost înregistrată referinţa intervenientului accesoriu Comisia Naţională a Pieţei Financiare, indicând *inter alia* că, la 20.12.2020, între BC „Moldova-Agroindbank" SA, în calitate de creditor şi Natalia Cazacu, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul privind emiterea şi utilizarea Liber card nr. 7363, cu limita de credit în mărime de 3 000,00 MDL, pe un termen de 48 luni (contract de credit). Urmare a neexecutării prevederilor contractuale, dreptul de încasare a creanţei exigibile şi scadente, în valoare de 7 831,76 MDL, în baza contractului de cesiune nr. 8/02/2024 din 06.02.2024, a fost cesionată către SRL „PFB LEGAL CONSULTING".

La caz, reclamanta, în cererea de chemare în judecată, a solicitat încasarea sumei de 7 831,76 MDL în calitate de creanţă ce rezultă din contractul de credit.

Corespunzător, prin cererea reconvenţională, debitorul solicită instanţei de a „constata caracterul abuziv şi a declara nulitatea absolută a pct. 5.1. din condiţii standard şi pct. 2.2. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă şi pct. 14.3. din condiţii generale şi pct. 6.1. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii de întârziere în mărime de 36,5%) (0,01%) per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020.

Complementar art. 1075 alin. (2) Cod civil, menţionează că legiuitorul a reglementat distinct mecanismele controlului conformităţii, în funcţie de prevederi ale contractului. Astfel, aferent obiectului contractului şi caracterului adecvat al preţului/remuneraţiei, legiuitorul stabileşte criterii certe şi cuantificabile - limitarea plăţilor aferente contractului în raport cu suma debursată.

Totuşi, se va sublinia că prin prisma articolului citat supra, exceptarea de la evaluarea unor astfel de clauze este condiţionată de respectarea obligaţiei de transparenţă, prevăzută la art. 1071 din Codul civil. La caz, nu se atestă careva indici de nerespectare a obligaţiei de transparenţă, or mărimea dobânzii aferente creditului, precum şi a dobânzii de întârziere a fost indicată atât în contractul de credit, cât şi în informaţia precontractuală prezentată codebitorilor.

Prin urmare, cuantumul plăţilor urmează a fi cercetat/analizat prin prima corespunderii acestuia cu normele legale care stabilesc limite aferente plăţilor suportate de către debitor şi încasate de către creditor. Astfel, legalitatea plăţilor din Contractul de credit, urmează a fi stabilită prin prisma limitelor legale din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori în vigoare la data încheierii acestuia.

În drept, conform art. 15 alin. (7) din Legea nr. 202/2013 (în redacţia Legii nr. 23/2020, în vigoare la data încheierii contractului), „Se interzice aplicarea oricăror plăţi (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plăţi) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani şi/sau în care suma iniţială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referinţă se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depăşească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar.". La caz, având în vedere că valoarea contractului de credit este 3 000,00 MDL, iar termenul acestuia este de 48 luni, aceasta urma să se conformeze normei citate supra, or, condiţiile indicate în norma citată sunt alternative, fiind îndestulătoare satisfacerea cel puţin a unui criteriu. Astfel, constată că

valoarea totală plătibilă de către debitor, stabilită în Contractul de credit, nu excede limitele legale menționate supra.

Totodată, cu titlu de principiu, invocă art. 7 alin. (4) din Codul civil, care stabileşte că, în cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel".

În drept, în data de 29.05.2022 (ulterior semnării contractului, dar în perioada executării acestuia şi până la cesionare), a intrat în vigoare Legea nr. 93/2022 pentru modificarea unor acte (soldul creditului la 29.07.2022, normative care, stabileşte unele restricţii aferente obiectului contractului de credit. "

În acest sens, art. V alin. (1) din Legea citată supra stabileşte că „*Prevederile art. I punctul 3, ale art. II punctul 1 şi ale art. IV punctul 3 care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar*".

La caz, reieşind din graficul de rambursare, constată că la data de 29.07.2022 (2 luni de la data intrării în vigoare a legii citate supra), având în vedere că debitorul nu a efectuat nici o achitare în contul creanţei ce rezultă din contractul de credit, soldul creditului constituia 6 190,15 MDL, iar până la scadenţă erau 884 zile (până la 29.12.2024). Totodată, a se reţine că ulterior datei de 29.07.2022, debitorul, de asemenea, nu a efectuat careva achitări în contul creanţei ce rezultă din contractul de credit, reieşind din graficul achitărilor prezentat de către reclamant.

La caz, din materialele prezentate de către creditor, rezultă că, conform respectivului grafic, în data de 29.12.2020, debitorului i-a fost eliberată suma de 6 190,15 MDL, chiar dacă limita liniei de credit era inferioară. Corespunzător, calculele ce rezultă din art. V alin. (1) din Legea nr. 202/2013, urmează a fi efectuate reieşind la valoarea indicată de către reclamant în respectivul grafic. Astfel, prin aplicarea calculelor matematice ce rezultă din norma citată supra, constată că datoria cesionată de către BC „MAIB" SA şi solicitată de către SRL „PFB LEGAL CONSULTING", nu excede limitele legale.

Totodată, conform art. 1072 alin. (1) din Codul civil, „*Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.".*

Norma citată, prevede două condiţii cumulative pentru a considera o clauză abuzivă: clauza propusă de profesionist să nu fie negociată individual şi caracterul considerabil dezavantajos. Corespunzător, aprecierea caracterului vădit dezavantajos şi considerabil faţă de debitor nu poate fi efectuată decât în temeiul unor criterii certe, obiective, cuantificabile şi clar definite. În acest sens, limitele stabilite de Legea nr. 202/2013 pot servi drept criteriu pentru aprecierea caracterului considerabil dezavantajos.

În esenţă, raportat la prevederile speţei, plăţile aferente contractului de credit care satisfac exigenţele 15 alin. (7) din Legea nr. 202/2013, nu vor fi considerate ca fiind considerabil dezavantajoase pentru consumator. *Per a contrario*, excederea limitei

respective, reprezintă un indice ce denotă caracterul dezavantajos şi, respectiv, abuziv al elementelor de cost al contractului.

Aferent celor invocate în acţiunea reconvenţională, se indică că, conform pct. 5.1 din contractul de credit, „rata dobânzii este flotantă, iar valoare sa iniţială şi modalitatea ei de calcul şi de plată este stabilită în condiţiile particulare".

Totodată, pct. 2.2 din condiţiile particulare stabileşte valoare iniţială a dobânzii, „în cazul în care debitorul nu achită ratele lunare conform planului de achitare sau anticipat", precum şi caracterul flotant al acesteia.

Adiţional, pct. 5.5 din contractul de credit, stabileşte condiţiile de exercitare, de către creditor, a dreptului unilateral de a modifica rata dobânzii.

În acest context, art. 13 din Legea nr. 202/2013 stabileşte că, *„în contractele de credit cu dobîndă flotantă se vor aplica următoarele reguli: a) dobînda va fi compusă dintr-un indice de referinţă, stabilit conform metodologiei Băncii Naţionale a Moldovei, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă pe toată durata derulării contractului; b) modul de calcul al dobînzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicităţii şi/sau a condiţiilor în care survine modificarea ratei dobînzii flotante, atât în sensul majorării, cît şi în cel al reducerii acesteia; c) elementele care intră în formula de calcul al dobînzii flotante şi valoarea acestora vor fi afişate pe site-urile şi la toate oficiile creditorilor."*

Pornind de la premisa că norma art. 13 din Legea nr. 202/2013 se aplică, independent, per fiecare componentă şi având în vedere că regulile stabilite de legiuitor într-o ordine consecutivă, ce derivă din practică, totuşi nu depind una de alta, având existenţă de sine stătătoare, verificată prin prisma art. 13 lit. a), lit. b) şi lit. c) din Legea nr. 202/2013, este necesar a se consemna faptul că clauza de la pct. 4.5. din Contract prezintă următoarele carenţe: *Nerespectarea regulilor prin care dobânda va fi compusă dintr-un indice de referinţă, stabilit conform metodologiei Băncii Naţionale a Moldovei (BNM), la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă pe toată durata derulării contractului.*

Deşi art. 13 lit. a) din Legea nr. 202/2013 prevede că dobânda va fi compusă dintr-un indice de referinţă, stabilit conform metodologiei BNM, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă, pe toată durata derulării contractului, totuşi contractul nu conţine nici indicele ce urmează a fi aplicat la stabilirea dobânzii contractuale, nici marja fixă, aplicabilă de creditor, care urmează a fi adăugată la indicele de referinţă.

La caz, se atestă că BNM nu a aprobat o metodologie de calcul al indicelui de referinţă, astfel precum este prevăzut la art. 13 lit. a) din Legea nr. 202/2013. Nerespectarea modului de calcul al dobânzii, care trebuie indicat, în mod expres, în contract, cu precizarea periodicităţii şi/sau a condiţiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante atât în sensul majorării, cât şi în cel al reducerii acesteia.

Contractul nu indică nici modul de calcul al dobânzii, nici nu precizează expres periodicitatea şi/sau condiţiile în care survine modificarea ratei dobânzii flotante. Respectiv, în limitele prevăzute la art. 13 lit. b) din Legea nr. 202/2013, creditorul şi consumatorul pot agrea asupra condiţiilor care declanşează modificarea ratei dobânzii, oferind posibilitatea de a stabili condiţiile prin prisma factorului temporal, stabilindu-se o periodicitate (de ex., semi anual, trimestrial, anual) sau posibilitatea de a stabili acele circumstanţe, în care poate surveni modificarea ratei dobânzii (de ex., modificarea ratei inflaţiei, modificarea ratei de bază a BNM etc.), or, potrivit dicţionarului explicativ al limbii

române, cuvântul „expres” înseamnă „care este exprimat clar, care nu lasă nici un fel de îndoială”.

Nerespectarea regulilor aferente elementelor care intră în formula de calcul al dobânzii flotante şi obligaţiei de afişare a valorii acestora pe pagina web oficială şi la toate oficiile creditorului.

La caz, analizând contractul de credit, nu au fost identificate informaţii referitoare la elementele care intră în formula de calcul al dobânzii flotante şi valoarea acestora.

În aceste condiţii, precum şi în situaţia în care creditorul nu a prezentat anumite dovezi pertinente, se atestă încălcarea cerinţei art. 13 lit. c) din Legea nr. 202/2013, or, prin prisma art. 27 alin. (2) din aceeaşi lege, sarcina creditorului este să demonstreze faptul respectării cerinţelor în materie de informare.

Raportând clauza de la pct. 5.5. din contract la cerinţele art. 13 din Legea nr. 202/2013, se constată caracterul ilegal al acesteia

Ţinând cont de faptul că debitorul este un consumator ce se află într-o situaţie de inferioritate privind puterea de negociere, dar şi nivelul de informare, este necesar ca natura serviciilor furnizate efectiv să poată fi, în mod rezonabil, înţeleasă sau dedusă din contract, or, clauza de la pct. 5.5. din contract nu precizează periodicitatea şi/sau condiţiile în care survine modificarea ratei dobânzii flotante atât în sensul majorării, cât şi în cel al reducerii acesteia, fapt prin care eşuează satisfacerea testului de transparenţă, intangibilitate şi predictibilitate a efectului clauzelor contractuale.

Aceeaşi obligaţie este trasată, cu titlu de principiu, în raporturile juridice, care au ca subiecţi consumatorii, prin prisma normelor Codului civil, ale Legii nr. 105/2003 şi ale Legii nr. 202/2013, care impun obligaţia creditorului de a asigura transparenţa, claritatea şi predictibilitatea clauzelor contractuale.

Atunci când în contract se stabileşte posibilitatea de modificare unilaterală, creditorul are obligaţia de a comunica clar termenele şi condiţiile acestei modificări.

Debitorul trebuie să ştie ce poate schimba creditorul, ce limite există în privinţa modificărilor şi în ce condiţii pot interveni aceste modificări.

Altfel, există riscul ca debitorul să fie pus într-o situaţie în care nu poate să înţeleagă sau să prevadă impactul modificărilor asupra sa.

Dreptul de modificare unilaterală trebuie să fie precizat, în mod clar şi precis, în contract, astfel încât debitorul să ştie ce se poate modifica şi cum se va realiza modificarea.

Fără această clarificare, există riscul ca debitorul să accepte un contract care îi poate aduce modificări incerte sau imprevizibile, ceea ce ar duce la un dezechilibru între părţi.

Este important ca debitorul să înţeleagă limitele până la care creditorul poate modifica prevederile contractului.

Dacă această înţelegere nu există, riscul ca creditorul să abuzeze de dreptul său de modificare unilaterală este mult mai mare, iar debitorul s-ar putea să fie într-o poziţie vulnerabilă, fără a avea posibilitatea de a contesta modificările.

În cazul unui contract de credit cu dobândă flotantă, debitorul trebuie să ştie care este marja pe care o poate adăuga creditorul la indicele de referinţă şi în ce condiţii această marjă poate fi modificată. Fără această înţelegere, există riscul ca modificările să devină semnificativ mai mari decât ar fi fost de aşteptat.

Legislația europeană și cea națională (în special protecția consumatorilor) reglementează modul în care se pot realiza modificările unilaterale, impunând ca acestea să fie clare și să nu creeze un dezechilibru între părți.

În esență, prin instituirea regulilor prevăzute la art. 13 din Legea nr. 202/2013, legiuitorul nu a făcut decât să eleveze, la nivel de normă imperativă, cu imposibilitate de derogare, condiția care exclude caracterul abuziv al unei clauze ce vizează dobânda contractuală.

În concluzie, autoritatea apreciază că predictibilitatea intervenției creditorului în elementele principale ale contractului este esențială prin prisma următoarelor premise: transparență și claritate în raportul juridic, planificare financiară și gestionare a riscurilor, reducere a volatilității pieței, ca efect advers al intervențiilor constante.

În condițiile de fapt și de drept enunțate supra, se atestă întrunirea simultană a condițiilor de încadrare a circumstanțelor ce țin de modul de stabilire a dobânzii flotante, potrivit contractului, atât în categoria unei derogări de la norma imperativă a legii speciale, cât și în categoria clauzelor abuzive.

În concluzie, prin prisma normelor legale, atât caracterul abuziv, cât și cel ilegal al unei clauze, generează nulitatea acesteia, în acest sens, consideră întemeiată solicitarea privind constatarea nulității absolute a clauzei de la pct. 5.5. din contractul de credit.

De asemenea, având în vedere nulitatea clauzei invocate supra, rata dobânzii din contractul de credit, urmează a fi percepută drept una fixă, în lipsa dreptului discreționar al creditorului de a o modifica în condiții incerte.

În concluzie, având în vedere cele expuse anterior și în contextul argumentelor prezentate, instanța de judecată, în virtutea rolului său activ, este chemată să se pronunțe asupra aspectelor invocate în cererea de chemare în judecată, în limitele probatoriului administrat, cu respectarea principiului legalității și a convingerii intime, formate în urma unei cercetări obiective, complete și nemijlocite a tuturor probelor administrate în cauză.

12. Reprezentantul reclamantei „PfB Legal Consulting" S.R.L., avocatul Vitalie Carmanschi, citat legal, în ședință de judecată nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.

13. Pârâta Cazacu Natalia și reprezentantul acesteia, avocatul Bălănuță Ion, citat legal, la adresa de email avocat.ionbalanuta@gmail.com (f. d. 50, 52), în ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele neprezentării, însă în textul acțiunii reconvenționale s-a solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamantei (f. d. 43).

14. Reprezentantul intervenientului accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare, la fel în ședință de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, însă în referința depusă a indicat expres că solicită examinarea cauzei în lipsa sa (f. d. 72, 61).

Respectiv, instanța a purces la examinarea cauzei în fond în absența părților, în temeiul înscrisurilor prezentate de părți.

II. Aprecierea instanței:

15. Analizând circumstanțele expuse în cererea de chemare în judecată, în acțiunea reconvențională, în referințele prezentate, în coraport cu înscrisurile din dosar, cercetate în ședință de judecată, în raport cu normele de drept material și procedural incidente, instanța conchide că, cererea de chemare în judecată este întemeiată parțial și urmează a fi

admisă parţial, iar acţiunea reconvenţională este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente:

16. Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Potrivit art. 9 alin. (1) Cod civil: *"Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară*.

Conform art. 11 alin. (1) Cod civil, *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.*

Potrivit art. 117 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

În conformitate cu art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

În corespundere cu art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele*.

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

În acord cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CEDO, *instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării cauzei, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării cauzei, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.*

Conform art. 823 al. 1) Cod civil, *o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.*

(2) Cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligaţia acestuia mai oneroasă.

(3) Cedentul este obligat să remită cesionarului actele aferente creanţei şi să-i pună la dispoziţie informaţia necesară realizării ei.

(4) Sînt incesibile, sub sancţiunea nulităţii absolute, creanţele privitoare la încasarea pensiei alimentare şi la repararea prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanei, precum şi la alte drepturi legate de persoana creditorului.

(5) Creanţa este incesibilă, sub sancţiunea nulităţii absolute, dacă, în virtutea naturii prestaţiei sau relaţiei între debitor şi creditor, debitorul nu poate fi ţinut în mod rezonabil să o satisfacă decît în folosul acestui creditor. Această regulă nu se aplică dacă debitorul şi-a dat consimţămîntul la cesiune.

Potrivit art. 1242 alin. (1) Cod civil, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

(2) Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

(3) Până la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepţia cazului în care ambele părţi sunt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist.

(4) Un contract nu se consideră contract de împrumut doar pentru că prevede un termen pentru executarea obligaţiei pecuniare, cu excepţia cazului în care împrumutatul este obligat să plătească dobândă suplimentar la acea obligaţie pecuniară.

(5) Cu toate acestea, părţile pot conveni ca o sumă datorată în temeiul unei obligaţii existente să se plătească în viitor în condiţiile unui contract de împrumut.

Conform art. 1244 Cod civil, *în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobânzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni.*

(3) Rata dobânzii prin care se încalcă dispoziţiile alin.(1) se reduce de drept până la rata maximă permisă conform alin.(1). Orice clauză contrară este nulă.

(4) În sensul prezentului articol, prin dobândă se înţelege atât sumele socotite în bani cu acest titlu, cât şi alte prestaţii, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obligă drept preţ al utilizării împrumutului.

(5) Suma de bani împrumutată este purtătoare de dobândă din ziua în care a fost remisă împrumutatului.

(*6) Se plăteşte dobândă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel.*

(7) În cazul în care împrumutatul nu plăteşte dobânda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobânzii aferente.

În conformitate cu prevederile art. 1247 alin. (1) Cod civil, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.*

Potrivit art. 1248 alin. (2) Cod civil, *dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).*

În conformitate cu prevederile art. 864 (2) Cod civil, *în cazul în care obligaţia pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadenţă dacă:*

a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin.(1);

b) o rată rămîne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţa acesteia;

c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadenţă;

d) sînt întrunite condiţiile care îl îndreptăţesc pe creditor să recurgă la rezoluţiune pentru neexecutare a contractului din care rezultă obligaţia pecuniară.

Conform art. 992 alin.(1) Codul civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

Conform alin. (1) art. 1763 Cod civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii*.

(2) Contractul de credit se încheie în scris.

(3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

(4) Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, precum şi alte organizaţii care acordă credite în baza legii.

Art. 1764 alin. (1) Cod civil, prevede că, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.*

(2) Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobânzii decât în cazurile prevăzute de lege sau de contract. În cazul când contractul prevede dreptul băncii sau a organizaţiei de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobânzii, aceasta se va efectua în funcţie de rata de bază a Băncii Naţionale, de rata inflaţiei şi de evoluţia pieţei financiare bancare şi nebancare, ţinându-se cont de principiul echităţii.

(3) Creditorul îl va anunţa în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobânzii cu cel puţin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobânzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.

Art. 1765 Cod civil, prevede că, *în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.*

17. În speță se constată că, la data de 29.12.2020 între B.C. „Moldova-Agroindbank" şi Cazacu Natalia a fost încheiat contractul privind emiterea şi utilizarea liber card cu nr. 7363, prin care B.C. „Moldova-Agroindbank" i-a acordat Nataliei Cazacu un card de credit de tip ,,Liber Card" în sumă de 3 000 lei cu dobânda „0", iar în cazul în care debitorul nu va respecta graficul de rambursare a creditului, s-a prevăzut o dobândă flotantă, stabilită iniţial în mărime de 32,85 % pe an (0,09 % per zi) pentru fiecare rată restantă. Dobânda anuală efectivă (DAE) fiind stabilită în mărime de 0,00 %. Debitorul s-a obligat să restituie suma împrumutată în termen de 48 luni (primele 36 luni – perioada activă de utilizare a creditului şi ultimele 12 luni - perioada pasivă de utilizare a creditului (f. d. 5-13).

Astfel, potrivit pct. 5.3 din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card cu nr. 7363 din 29.12.2020, ,,*toate sumele restante ale creditului în temeiul contractului, începând cu a 59 zi de restanţă vor fi purtătoare de dobândă de întârziere, după cum este stipulat în condiţiile particulare".*

Potrivit pct. 6.1 din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card cu nr. 7363 din condiţii particulare, *,,în cazul nerambursării ratei restante în termen de 59 de zile, din a 60-a zi limita la credit se consideră anulată, iar soldul total al creditului va deveni restant şi debitorul va achita băncii o dobândă de întârziere de 36,5 % pe an (0,1 % per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere pe baza următoarei formule (datoria restantă x rata dobânzii de întârziere x număr zile de întârziere).*

Reclamanta şi-a executat obligaţia de acordare a creditului conform contractului încheiat cu pârâta, fapt ce se confirmă prin informaţia privind evoluţia în cont (f. d. 21-23), pârâta însă a ignorat graficul de rambursare a sumei debursate, fiindu-i calculată corespunzător dobânda contractuală conform clauzei 6.1 a contractului (f. d. 10).

La data de 06.02.2024, B.C. „ MAIB" S.A., în calitate de cedent şi „PfB Legal Consulting", S.R.L. în calitate de cesionar, au încheiat contractul de cesiune nr. 8/02/24, în conformitate cu care, cedentul a cedat în favoarea cesionarului dreptul de creanţă asupra debitorilor săi, inclusiv şi dreptul de creanţă faţă de Cazacu Natalia (f. d. 16-27).

Potrivit anexei nr. 1 la contractul de cesiune nr. 8/02/24 din 06.02.2024, datoria pârâtei faţă de reclamantă constituie 7 831,76 lei, formată din: 6 190,15 lei - corpul creditului şi 1 641,61 lei – dobânda contractuală (f. d. 18-20).

La data de 18.07.2025, reclamanta „PfB Legal Consulting", S.R.L. a expediat notificare în adresa pârâtei Cazacu Natalia, prin care a solicitat achitarea datoriei în sumă totală de 7 831,76 lei, acordându-i termen de 15 zile calendaristice din momentul recepţionării

acesteia, avertizându-i că, în cazul în care datoria nu va fi achitată în termenul stabilit, îşi rezervă dreptul de a-i acţiona în instanţă de judecată, unde suplimentar vor fi solicitate cheltuielile de judecată inclusiv şi de asistenţă juridică (f. d. 25).

Somaţia de plată nu a fost recepţionată la domiciliul debitorului, fiind restituită cu menţiunea poştală ,,nereclamat" (f. d. 26), din motiv că pârâta nu a achitat datoria formată, creditorul a depus acţiune în instanţa de judecată prin care solicită încasarea de la pârâtă a sumei de 7 831,76 lei şi a cheltuielilor de judecată.

Aici se reţine că, suma limită a creditului a fost stabilită în mărime de 3000 lei, pe când reclamantul solicită încasarea de la pârâtă o sumă mai mare decât cea debursată, din acest motiv, instanţa va admite parţial cererea de chemare în judecată şi va încasa de la pârâtă în beneficiul reclamantei suma de 4.641,61 lei dintre care 3000 lei restanţă la credit şi 1 641,61 lei - la dobândă (f. d. 12, 19, 21).

18. Pârâta, deşi este de acord parţial cu cererea de chemare în judecată, nu a prezentat nici o dovadă din care ar rezulta că ar fi achitat o parte din tranşe, în temeiul contractului din speţă.

Iar prin intermediul avocatului contractat, Bălănuţă Ion, a depus cerere reconvenţională prin care solicită constatarea caracterului abuziv şi declararea nulităţii absolute a pct. 5.1 din condiţiile standard şi pct. 2.2. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 32,85 % anual (0,09 % pe zi) pentru fiecare rată restantă, pct. 14.3 din condiţiile generale şi pct. 6.1 din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 36,5 % (0,01 % pe zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020.

Ţinând cont de faptul că acţiunea reconvenţională a fost depusă în corespundere cu prevederile art. 173 Cod de procedură civilă, aceasta a fost acceptată spre examinare odată cu cererea de chemare în judecată (f. d. 43-47, 49).

Potrivit cererii reconvenţionale, a fost expediate înştiinţări în adresa tuturor celor menţionaţi în calitate de părţi, inclusiv şi în adresa Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare a fost expediată cererea reconvenţională cu toate înscrisurile anexate inclusiv şi contractul din speţă (f. d. 50-52).

Pe marginea cererii reconvenţionale, reprezentantul Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, drept autoritate de supraveghere a prevederilor legale în raporturile de credit nebancar dintre profesionişti şi consumatori, potrivit art. 74 Cod de procedură civilă, a prezentat concluzia sa pe marginea cererii reconvenţionale, analizând clauzele contestate a contractului privind emiterea şi utilizarea Liber card nr. 7363 din 29.12.2020, încheiat între părţi şi s-a pronunţat, că careva abateri de la prevederile legale a acestor clauze nu s-au stabilit (f. d. 69-70).

Deşi reprezentantul Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, întru exercitarea misiunii de asigurare a stabilităţii, transparenţei, siguranţei şi eficienţei pe piaţa de capital şi în raport cu fondurile de pensii facultative şi cu organismele de plasament colectiv, prevenirea riscurilor sistemice şi a manipulării pe piaţa de capital, precum şi protejarea drepturilor consumatorilor de servicii financiare, în limitele stabilite de legislaţie, făcând o analiză a tuturor clauzelor contractului privind emiterea şi utilizarea Liber card încheiat între părţi, s-a pronunţat negativ asupra clauzelor de la pct. 4.5, 5.5 din contract, menţionând că acestea prezintă carenţe, prin nerespectarea anumitor reguli la modificarea

în mod unilateral a dobânzii şi calcularea acesteia după modificare, instanţa, însă se va expune, conform art. 240 al. 3) Cod de procedură civilă, *în limitele pretenţiilor înaintate.* Cu atât mai mult că, clauzele de la pct. 4.5 şi 5.5 a contractului din speţă, criticate de reprezentantul Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, nu stau la baza formării datoriei solicitate de la debitorul Cazacu Natalia.

Astfel, făcând analiza asupra clauzelor contractuale contestate, reprezentantul Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, Andrei Gruşca, în baza procurii nr. 06-7/294 din 02.02.2026, a menţionat în referinţa sa că, *prin cererea reconvenţională, debitorul solicită instanţei de a „constata caracterul abuziv şi a declara nulitatea absolută a pct. 5.1. din condiţii standard şi pct. 2.2. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 32,85% anual (0,09% pe zi) pentru fiecare rată restantă şi pct. 14.3. din condiţii generale şi pct. 6.1. din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii de întârziere în mărime de 36,5%) (0,01%) per zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020.*

Complementar art. 1075 alin. (2) Cod civil, menţionează că legiuitorul a reglementat distinct mecanismele controlului conformităţii, în funcţie de prevederi ale contractului.

Astfel, aferent obiectului contractului şi caracterului adecvat al preţului/remuneraţiei, legiuitorul stabileşte criterii certe şi cuantificabile - limitarea plăţilor aferente contractului în raport cu suma debursată.

Totuşi, se va sublinia că prin prisma articolului citat supra, exceptarea de la evaluarea unor astfel de clauze este condiţionată de respectarea obligaţiei de transparenţă, prevăzută la art. 1071 din Codul civil. La caz, nu se atestă careva indici de nerespectare a obligaţiei de transparenţă, or mărimea dobânzii aferente creditului, precum şi a dobânzii de întârziere a fost indicată atât în contractul de credit, cât şi în informaţia precontractuală prezentată codebitorilor.

Prin urmare, cuantumul plăţilor urmează a fi cercetat/analizat prin prima corespunderii acestuia cu normele legale care stabilesc limite aferente plăţilor suportate de către debitor şi încasate de către creditor. Astfel, legalitatea plăţilor din Contractul de credit, urmează a fi stabilită prin prisma limitelor legale din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori în vigoare la data încheierii acestuia.

În drept, conform art. 15 alin. (7) din Legea nr. 202/2013 (în redacţia Legii nr. 23/2020, în vigoare la data încheierii contractului), „Se interzice aplicarea oricăror plăţi (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plăţi) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani şi/sau în care suma iniţială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referinţă se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depăşească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar".

La caz, având în vedere că valoarea contractului de credit este 3 000,00 MDL, iar termenul acestuia este de 48 luni, aceasta urma să se conformeze normei citate supra, or, condiţiile indicate în norma citată sunt alternative, fiind îndestulătoare satisfacerea cel puţin a unui criteriu.

Astfel, constată că valoarea totală plătibilă de către debitor, stabilită în Contractul de credit, nu excede limitele legale menţionate supra.

Totodată, cu titlu de principiu, invocă art. 7 alin. (4) din Codul civil, care stabileşte că, în cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel".

În drept, în data de 29.05.2022 (ulterior semnării contractului, dar în perioada executării acestuia şi până la cesionare), a intrat în vigoare Legea nr. 93/2022 pentru modificarea unor acte (soldul creditului la 29.07.2022, normative care, stabileşte unele restricţii aferente obiectului contractului de credit. "

În acest sens, art. V alin. (1) din Legea citată supra stabileşte că „Prevederile art. I punctul 3, ale art. II punctul 1 şi ale art. IV punctul 3 care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar".

La caz, reieşind din graficul de rambursare, constată că la data de 29.07.2022 (2 luni de la data intrării în vigoare a legii citate supra), având în vedere că debitorul nu a efectuat nici o achitare în contul creanţei ce rezultă din contractul de credit, soldul creditului constituia 6 190,15 MDL, iar până la scadenţă erau 884 zile (până la 29.12.2024). Totodată, a se reţine că ulterior datei de 29.07.2022, debitorul, de asemenea, nu a efectuat careva achitări în contul creanţei ce rezultă din contractul de credit, reieşind din graficul achitărilor prezentat de către reclamant.

La caz, din materialele prezentate de către creditor, rezultă că, conform respectivului grafic, în data de 29.12.2020, debitorului i-a fost eliberată suma de 6 190,15 MDL, chiar dacă limita liniei de credit era inferioară. Corespunzător, calculele ce rezultă din art. V alin. (1) din Legea nr. 202/2013, urmează a fi efectuate reieşind la valoarea indicată de către reclamant în respectivul grafic. Astfel, prin aplicarea calculelor matematice ce rezultă din norma citată supra, constată că datoria cesionată de către BC „MAIB" SA şi solicitată de către SRL „PFB LEGAL CONSULTING", nu excede limitele legale.

Totodată, conform art. 1072 alin. (1) din Codul civil, „Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.".

Norma citată, prevede două condiţii cumulative pentru a considera o clauză abuzivă: clauza propusă de profesionist să nu fie negociată individual şi caracterul considerabil dezavantajos. Corespunzător, aprecierea caracterului vădit dezavantajos şi considerabil faţă de debitor nu poate fi efectuată decât în temeiul unor criterii certe, obiective, cuantificabile şi clar definite. În acest sens, limitele stabilite de Legea nr. 202/2013 pot servi drept criteriu pentru aprecierea caracterului considerabil dezavantajos.

În esenţă, raportat la prevederile speţei, plăţile aferente contractului de credit care satisfac exigenţele 15 alin. (7) din Legea nr. 202/2013, nu vor fi considerate ca fiind considerabil dezavantajoase pentru consumator.

În aceiaşi ordine de idei se atestă că, prin contractul încheiat între părţi, debitorului i s-a pus la dispoziţie o sumă de bani şi respectiv, debitorul a decis când să ridice suma

respectivă, în ziua când i s-a pus la dispoziţie sau după ce se familiariza cu condiţiile contractului pentru a decide totuşi dacă le acceptă sau ba.

Pe când, debitorul Cazacu Natalia nu a făcut nici uz de dreptul său prevăzut la norma art. 18 al. 1) a Legii privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12.07.2013, privind revocarea contractului în termen de 14 zile calendaristice fără a invoca motive.

Or, potrivit art. 18 al. 1) a Legii privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12.07.2013, *consumatorul are la dispoziţie un termen de 14 zile calendaristice în care poate revoca contractul de credit fără a invoca motive.*

(2) Termenul de revocare prevăzut la alin.(1) începe să curgă:

a) de la data încheierii contractului de credit; sau

b) de la data la care consumatorului îi sînt aduse la cunoştinţă clauzele şi condiţiile contractuale şi informaţiile prevăzute la art.10, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la lit.a) din prezentul alineat.

Cu referire la onorariul avocatului reclamantei în sumă de 1000 lei, fiind invocat de partea pârâtă precum că ar fi o sumă nerezonabilă, excesivă în raport cu complexitatea dosarului. În opinia instanţei, nici acest aspect, în şedinţă, nu şi-a găsit confirmare.

Or, onorariul avocatului Carmanschi Vitali în mărime de 1000 lei, constituie suma negociată între avocat şi reclamanta „PfB Legal Consulting" S.R.L. pentru serviciile de asistenţă juridică acordate acesteia la perfectarea, semnarea şi depunerea cererii de chemare în judecată şi anexelor, sumă real suportată de ultima, în temeiul ordinului de plată nr. 245 din 31.10.2025 (f. d. 31) şi care, în opinia instanţei, corespunde recomandărilor Consiliului Uniunii Avocaţilor din 27.05.2022, şi anume între 70 şi 170 euro/ora.

Astfel, în opinia instanţei, cererea reconvenţională este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă.

19. În latura compensării cheltuielilor de judecată se va proceda conform prevederilor art. 94 alin. (1) şi art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, adică se va încasa aceste sume de la pârâtă.

Or, potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii*.

Conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.*

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

20. În temeiul celor relatate, precum şi în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2), art. 236, art. 238-241, art. 243, 276^2 – 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa

h o t ă r ă ş t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „PfB Legal Consulting" S.R.L. împotriva lui Cazacu Natalia privind încasarea datoriei în sumă de 7 831,76 lei (formată din 6 190,15 lei împrumut şi 1 641,61 lei dobânda contractuală), cheltuielile de judecată pentru asistenţă juridică în sumă de 1 000 lei, taxa de stat în sumă de 363,23 lei şi 200 lei taxa de timbru, se admite parţial.

Se încasează de la Cazacu Natalia, născută la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, în beneficiul „PfB Legal Consulting" S.R.L., c/f 1009600036715, IBAN:MD16VI022242900000021MDL cu sediul în mun. Chişinău, str. Alba-Iulia 75, etaj 8, datoria conform contractului privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020 încheiat cu BC „Moldova Agroindbank" S.A. în sumă de 4 641, 61 lei (patru mii şase sute patruzeci şi unu lei 61 bani) – (formată din 3000 lei corpul creditului şi 1 641, 61 lei dobânda contractuală) şi 938 (nouă sute treizeci şi opt) lei, proporţional părţii admise.

În rest cererea se respinge ca neîntemeiată (potrivit contractului, limita de credit aprobată este de 3000 lei şi ulterior nu a fost modificată, astfel nu are cum datoria la corpul creditului să excedeze această limită. La emiterea hotărârii s-au reţinut prevederile Legii nr. 202 din 12.07.2013 în vigoare la momentul încheierii contractului.).

Cererea reconvenţională depusă de avocatul Bălănuţă Ion în interesul Nataliei Cazacu împotriva „PfB Legal Consulting" S.R.L. privind constatarea caracterului abuziv şi declararea nulităţii absolute a pct. 5.1 din condiţii standard şi pct. 2.2 din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii în mărime de 32,85 % anual (0, 09% pe zi) pentru fiecare rată restantă şi pct. 14.3 din condiţii generale, şi pct. 6.1 din condiţii particulare în partea ce prevăd obligaţia de plată a dobânzii de întârziere în mărime de 36, 5 % (0,01% pe zi), calculată pentru fiecare zi de întârziere, din contractul privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020, se respinge ca neîntemeiată.

(Pârâta, deşi a semnat contractul în ziua adresării către bancă, nu a recurs la dreptul său, prevăzut la art. 18 a Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, de revocare a contractului de credit în termen de 14 zile calendaristice, calculate din momentul semnării contractului privind emiterea şi utilizarea liber card nr. 7363 din 29.12.2020. Astfel, în opinia instanţei, nu se justifică temeiul invocat în cererea reconvenţională cu privire la lipsa posibilităţii de negociere a clauzelor contractuale la semnarea contractului).

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la data emiterii dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Bălţi (sediul Făleşti).

Preşedintele şedinţei
Judecător Lilia Trocin